

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio. An Leander se ipsum percutiens incurrerit Excommunicationem
Canonis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

TITULUS XXV.

De Clerico Percussore,

DECISIO CLXIX.

De Parocho alios, & se ipsum percutiente,

SPECIES FACII.

Leander Parochus, vir Martialis & ira deditus, non solum domesticos, sed etiam parochianos rusticos, irā excandescens propter leves causas, passim fustiaro, pueros autem in catechesi vel ob imperitiam vel ob levem petulantiam, v. g. curiosam circumspeditionem &c. quin & ad aram ministrantes ob cespitationem palma percutere solebat, vel crinibus trahere, non sine scandalo populi & offensa, nec non sine irreverentia templi & rei Divinæ satis gravi. Ordinarius sæpius corripuit, & carcere etiam punivit, sed ob pra-

vam consuetudinem, quæ utique auget delictum, & ob indomitam irā passionem identidem relapso depositionem de statu Clericali, h. e. suspensionem minatus est, eandem, si se non emendaret, certò inflicurus, uti vult *c. r. h. t.* ac planè non immeritò, sed iustissime. Cum quadam vice in vernam suam valde excandesceret, & jam fustuarium arripisset ei verbera impacturus, memor severæ prohibitionis & comminationis in se ipsum sèvit, caput & membra verberando propria. Jam est

QUÆSTIO.

An Leander se ipsum percutiens incurrerit excommunicationem canonis siquis suadente?

Video id affirmari communius cum Rebuffo in *repetit. can. si-* quis suadente. n. 2. Julio Claro in *Pract. §. fin. q. 76. n. 3.* Felino in *c. contingit.* 36. n. 1.

36. n. 1. de sent excom. ex his rationibus. 1. quia Clericus se ipsum percussit ex ira & passione revera percussit Clericum suadente diabolo, seu ex malitia. 2. Quia injuriam irrogat statui Clericali, licet sibi ipsi quâ privato non irroget, utpote volens & consentiens in sui percussione; sed excommunicatio Canonis si quis suadente 29. caus. 17. q. 3. quo sub pœna excommunicationis latæ sententiæ prohibetur percussio Clerici aut Religiosi, non tam in favorem personæ privatæ, quàm totius Ordinis & statûs Clericalis statuta est, ut ex c. contingit. 36. cit. liquet; ergo. 3. Quia nemo est dominus suorum membrorum, sicut vitæ. l. liber homo ff. ad L. Aquil. ergo, si Clericus ex passione percussit propria membra, iis violentiam infert & injuriam, cum contra sua membra exercent jus, quo tamen caret; ergo nihil deest ad incurrendam excommunicationem. 4. Clericus se ipsum occidens vel mutilans incurrit hanc excommunicationem. Suar. d. 22. de censur. sect. 1. n. 59. Novar. Sayr. Molin. Conink. Bonac. Laym. Pirhing, Reiffenstuel cum Abb. Panormit. in d. c. contingit. ergo etiam se ipsum percussit, propter paritatem rationis. 5. Qui alterum Clericum injuriosè percussit, ipso facto est excommunicatus, ut nemo negat ob clarum textum in can. si quis suadente diabolo. cit. ergo etiam, & quidem à fortiori, qui se ipsum injuriosè percussit; cum gravius sit peccatum sibi ipsi manus vio-

lentas injicere, quàm alteri, sicut gravius censetur delinquere, qui se ipsum occidit vel mutilat, quàm qui alterum. can. si non licet. 9. caus. 23. q. 5. l. qui res. §. sic autem ff. de bonis eorum, qui ante sententiam.

Mihi tamen præplacet negativa, eamque ut probabiliorē defendo cum Barbofa in c. contingit. cit. n. 7. & in Collectan. in can. si quis suadente. cit. Diana p. 3. tract. 5. resol. 81. Turriano de Censur. l. 3. d. 29. dub. 2. Toletol. 5. c. 8. n. 9. ex his fundamentis. 1. In pœnalibus verba sunt strictè accipienda, nec extendenda propter paritatem vel etiam majoritatem rationis. can. pœne de pœnit. dist. 1. c. odia de R. J. in 6. leg. quidquid adstringenda. ff. de Verb. oblig. & ibi DD. maximè si propter extensionem verba essent improprianda Suar. de Censur. d. 21. sect. 2. n. 15. Duardus in Bullam Cœnel. 1. c. 3. q. 4. Bart. Panormit. &c. & hinc excommunicatio lata contra fautores & defensores non includit dantes consilium. Cajet. in Summa v. excommunicatio. c. 47. not. 3. Ergo etiam excommunicatio Canonis si quis suadente debet accipi strictè & in propria significatione, nimirum intelligi de propriè dicta iniectione manuum violentarum; his enim verbis utitur Canon si quis suadente cit. sic enim ait: si quis suadente diabolo hujus sacrilegii reatum incurrit, quod in Clericum vel Monachum NB. violentas manus injecerit, anathematis vinculo subiaceat. Atqui, si quis se ipsum percussit ex ira, propriè non

non injicit sibi violentas manus, sed potius voluntarias (si nempe ob æstum iræ sui sit compos, quod supponi debet, aliàs cessaret quæstio, quia carens usu rationis ad graviter peccandum sufficiente per se nunquam incurrit excommunicationem majorem) seu modo violentiæ opposito; nam de ratione *violenti* est, ut proveniat à principio extrinseco nihil conferente passo, ut docet S. Thomas 1.2. q. 6. art. 4. in C. & Philosophi: quando autem quis percutit se ipsum, percussio non provenit à principio extrinseco, sed à propria & intrinseca percutientis & simul patientis voluntate. 2. *Can. si quis suadente cit.* videtur apertè distinctionem personarum requirere, inter eum nempe, qui violentas manus injicit, & eum, cui istæ injiciuntur: sed in casu, quo quis se ipsum percutit, non reperitur distinctio personarum: ergo. 3. In dubio præsertim circa poenam ipso Jure incurrendam oportet sequi benigniora, & quæ minus gravant velligant, juxta regulam 30. de R. J. in 6. ibi: *in obscuris minimum est sequendum.* Et; *in pœnis benignior est interpretatio faciendâ.* c. 49. eod. Sed in hoc casu agitur de pœna admodum gravi, & saltem dubium est, an incurrat à se ipsum percutiente Clerico: ergo.

Opposita sic deluo. *Primum* quidem, dicendo, verè quidem percuti Clericum, at violentas ipsi manus in hoc casu non injici, quod tamen requiritur in *d. can. si quis suadente*, nec

excommunicatio statuitur in quamcunque percussione, sed in eam tantum, quæ sit cum violenta manuum injectione. *Secundum*, reponeudo, quòd quidem injuria inferatur hoc casu statui & Ordini Clericali, cum privilegio principaliter toti statui Clericali concessio privatus Clericus, se ipsum percutiens, renuntiare non possit, excommunicatio tamen in *d. can. si quis suadente* non fertur in quemcunque Ordini Clericali injuriosum, & percussorem Clerici, sed solum in injicientem violentas Clerico manus, seu in percussorem violentum. Barb. in *d. can. si quis suadente*, n. 39. quem ipsum Jus in c. 1. de sent. Excom. explicat de violenta manuum injectione, ubi dicit, non esse remittendos ad Romanam Sedem tanquam excommunicatos, ut ibi absolvantur, *in quibus non potest injectio manuum violenta notari.* Percussio Clerici, prout est actio physica, sistit in Clerico tanquam persona privata: ergo & violentia, quæ non distinguitur, vel non separabilis est ab ipsa actione physica, sistit in Clerico tanquam persona privata: & licet physica & simul moralis percussio, gravis, & voluntariè facta redundet in gravem injuriam Ordinis Clericalis, & mortaliter sit peccaminosa, sicut & talis violentia Clerico illata, tamen excommunicatio in Jure solum inflicta legitur violentiæ, non verò injuriæ qualicunque illatæ statui Clericali. *Tertium*, negando *conseq.* nam violentiam sibi & suis mem-

membris non infert voluntariè se ipsum percutiens, imò nec injuriam, quia violenti & consentienti non fit injuria, licèt injuria fiat statui Clericali, quæ tamen ut separata à violenta manuum injectione non trahit secum excommunicationem Canonis, uti vocatur ista excommunicationis species. *Quartum*, negando *Anteced.* (consequentem & consequentiam) cum

Barbosa in c. *contingit. cit. n. 7.* & aliis nostræ sententiæ Patronis propter rationes pro nostrâ sententiâ allatas. *Quintum*, negando iterum *Conseq. & suppositum*, quòd se ipsum injuriosè (saltem respectu status Clericalis) percutiens propriè & strictè sibi ipsi violentas injiciat manus.

TITULUS XXVI.

De Maledicis,

DECISIO CLXX.

De Milite A catholicico B^{nam} Virginem Mariam maledictis proscindente.

SPECIES FACTI.

IN quadam urbe Catholica præfidiarius erat miles Lutheranæ vel Calvinianæ (non enim amplius satis memini) qui sæpius inter commilitones suos variarum Religionum, præsertim Catholicæ, ludicrè traducebat devotionem fidelium erga B. Virginem, Dei genitricem, & nunquam blasphemis vocibus eandem Divinissimam Matrem vel ad concitandum risum, vel in despectum Religionis Catholicæ, vel in

lusu ex ira, vel in computationibus temerario ausu impetebat vocitando non solum pro more hæreticorum, communem mulierem, quales sunt cæteræ, nihil valentem apud Christum &c. sed etiam meretricem, peccatricem, à qua Christus 7. dæmonia ejecit, turpe Idolum &c. &c. Hæc res adedè malè habuit quosdam majoris pietatis commilitones Orthodoxæ Religionis, ut apud Duces, quorum plerique Romanam profiteban-